

Список використаних джерел

1. Euractiv. Nearly half Europe's aid for Ukraine coming from procurement rather than stockpiles, says think-tank. URL: <https://www.euractiv.com>
2. Kiel Institute for the World Economy. Ukraine Support Tracker. – Офіційна база даних військової, фінансової та гуманітарної допомоги Україні. URL: <https://www.kielinstitute.de/topics/war-against-ukraine/ukraine-support-tracker/>
3. Military aid provided to Ukraine by European countries between January 2022 and June 2025. URL: <https://www.statista.com/statistics/1499459/european-military-aid-to-ukraine-by-country/>
4. RBC-Ukraine (з посиланням на Ukraine Support Tracker). How Ukraine receives EU military aid without using the US lend-lease. URL: <https://newsukraine.rbc.ua>
5. Trebesch C., Bompreszi P., Kharitinov I. The Ukraine Support Tracker: Which countries help Ukraine, and how? Methodological Update. IfW Kiel, June 2024. No. 2218. URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/270853/43/Methodological-Update-June-2024.pdf>

Опанасюк М.,
здобувач наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
Науковий керівник – **Абрамова І.В.,** д.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
Державний університет «Житомирська політехніка»

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВОЮ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ СИСТЕМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

У сучасних умовах цифрової трансформації суспільства охорона здоров'я постає однією з ключових сфер впровадження інноваційних управлінських рішень, заснованих на використанні цифрових технологій та даних. Формування ефективних стратегій цифрової охорони здоров'я набуває визначального значення для забезпечення стійкості систем охорони здоров'я, підвищення якості медичних послуг, а також зміцнення спроможності держав до реагування на глобальні виклики, зокрема пандемічні загрози. У цьому контексті особливого значення набуває стратегічне управління, яке передбачає узгодження цілей, ресурсів, інституційних механізмів та інструментів цифровізації на національному і міжнародному рівнях.

Узгодження підходів до розвитку цифрової охорони здоров'я відбувається як у межах глобальних ініціатив, так і через формування національних стратегій, що враховують інституційні особливості функціонування систем охорони здоров'я окремих держав. Визначальну роль у цьому процесі відіграють міжнародні організації, зокрема Всесвітня організація охорони здоров'я, яка забезпечує концептуальну та методологічну основу цифрової трансформації галузі. У 2020 р. Всесвітня асамблея охорони здоров'я схвалила Глобальну стратегію ВООЗ щодо цифрової охорони здоров'я на 2020–2025 рр., яка заклала фундаментальні принципи розвитку eHealth, зокрема орієнтацію на потреби людини, забезпечення рівного доступу, інтеграцію даних та розвиток інноваційних технологій [1]. Паралельно з цим більшість країн світу активізували процес розроблення національних стратегій цифрової охорони здоров'я як інструменту реалізації державної політики у цій сфері.

Важливим аналітичним джерелом є глобальний репозиторій національних стратегій цифрової охорони здоров'я ВООЗ, який акумулює відповідні стратегічні документи та дозволяє простежити цілі, напрями і механізми реалізації цифрових трансформацій у різних країнах [2]. Слід зазначити, що національні стратегії цифрової охорони здоров'я формуються під впливом як глобальних рекомендацій, так і внутрішніх інституційних, економічних і технологічних передумов. Вони відображають специфіку організації систем охорони здоров'я, рівень цифрової зрілості держави, наявність інфраструктури даних, а також ступінь інтеграції

цифрових рішень у публічне управління. У цьому контексті стратегічні документи виступають не лише інструментом планування, але й механізмом координації між різними суб'єктами системи – державними органами, медичними установами, IT-сектором і громадянами.

Аналіз національних підходів засвідчує поступову уніфікацію ключових напрямів цифрової трансформації охорони здоров'я. До таких належать розвиток електронних медичних записів, забезпечення інтегруєбельності інформаційних систем, впровадження телемедичних сервісів, використання великих масивів даних і штучного інтелекту, а також підвищення ролі пацієнта як активного учасника медичного процесу. Зазначене свідчить про формування глобальної парадигми цифрового здоров'я, у межах якої національні стратегії набувають рис взаємної узгодженості та комплементарності. Крім того, важливою складовою стратегічного підходу є визначення джерел і механізмів фінансового забезпечення цифрових трансформацій. У більшості країн фінансування поєднує державні бюджетні ресурси, спеціалізовані програми цифровізації, інвестиції у розвиток інфраструктури та, в окремих випадках, партнерські моделі із залученням приватного сектору. Така диверсифікація фінансових джерел дозволяє підвищити стійкість реалізації стратегій і забезпечити довгостроковий характер цифрових змін у системі охорони здоров'я [3].

Узагальнення наведених положень дозволяє констатувати, що цифрова трансформація системи охорони здоров'я в сучасних умовах набуває характеру стратегічного напрямку публічного управління, який охоплює не лише впровадження окремих технологічних рішень, а й глибоку перебудову механізмів координації, планування, управління даними та ресурсного забезпечення галузі. Встановлено, що ефективність цифрових змін у сфері охорони здоров'я безпосередньо залежить від здатності держави інтегрувати цифрові інструменти у загальну архітектуру управління системою охорони здоров'я та забезпечити узгодженість між стратегічними цілями, інституційними механізмами та практичними інструментами їх реалізації [4].

Доведено, що визначальну роль у формуванні сучасної парадигми цифрової охорони здоров'я відіграють міжнародні організації, насамперед Всесвітня організація охорони здоров'я, яка заклала концептуально-методологічну основу глобального розвитку eHealth. Обґрунтовано, що Глобальна стратегія ВООЗ щодо цифрової охорони здоров'я та національні стратегічні документи формують єдиний вектор трансформації галузі, орієнтований на людиноцентричність, рівний доступ до послуг, інтеграцію даних, інтегруєбельність інформаційних систем та розвиток інноваційних технологій. Саме завдяки цьому національні стратегії цифрової охорони здоров'я поступово набувають рис взаємної узгодженості та комплементарності [5].

Встановлено, що національні стратегії цифрової охорони здоров'я є не лише інструментами планування, а й механізмами координації взаємодії між державними органами, медичними установами, IT-сектором і громадянами. Їх зміст відображає рівень цифрової зрілості держави, стан розвитку інфраструктури даних, інституційні особливості системи охорони здоров'я та спроможність інтегрувати цифрові рішення у практику публічного управління. Доведено, що ключовими напрямками такої трансформації виступають розвиток електронних медичних записів, впровадження телемедичних сервісів, використання великих масивів даних і штучного інтелекту, а також посилення ролі пацієнта як активного учасника медичного процесу [6].

Обґрунтовано, що невід'ємною складовою стратегічного розвитку цифрової охорони здоров'я є належне фінансове забезпечення, яке визначає стійкість і довгостроковість цифрових змін. Встановлено, що у більшості країн фінансування цифрової трансформації має диверсифікований характер і поєднує державні бюджетні ресурси, спеціалізовані програми цифровізації, інвестиції в інфраструктуру та партнерські моделі із залученням приватного сектору. Отже, стратегічне управління цифровою трансформацією системи охорони здоров'я слід розглядати як комплексний процес узгодження цілей, ресурсів, інституційних механізмів і фінансових інструментів, що забезпечує підвищення якості медичних послуг, зміцнення стійкості системи охорони здоров'я та розширення її здатності реагувати на сучасні глобальні виклики.

Список використаних джерел

1. Ukraine : Health Systems in Action one-pager / European Observatory on Health Systems and Policies, WHO Europe, 2024. URL: https://eurohealthobservatory.who.int/docs/librariesprovider3/publicationsnew/ukraine---hsia-one-pager.pdf?sfvrsn=ecf50a48_1
2. World Health Organization, World Bank. Health financing in Ukraine: reform, resilience and recovery. Copenhagen : WHO Regional Office for Europe, 2024. URL: <https://iris.who.int/items/9992d66d-1ca9-468b-9257-94821a068d09>
3. New WHO report outlines concrete steps to make health care more accessible for people in Ukraine / World Health Organization. 15.06.2023. URL: <https://www.who.int/europe/news/item/15-06-2023-new-who-report-outlines-concrete-steps-to-make-health-care-more-accessible-for-people-in-ukraine>
4. Habicht J., Hellowell M., Kutzin J. Sustaining progress towards universal health coverage amidst a full-scale war: learning from Ukraine // Health Policy and Planning. 2024. Vol. 39, No. 7. P. 799–802. URL: <https://academic.oup.com/heapol/article/39/7/799/7690000>
5. Ukraine: review of health financing reforms 2016–2019 / World Health Organization, World Bank. Copenhagen : WHO Regional Office for Europe, 2019. URL: <https://iris.who.int/handle/10665/346328>
6. World Health Organization, World Bank. Health financing in Ukraine: reform, resilience and recovery. Copenhagen : WHO Regional Office for Europe, 2024. URL: <https://iris.who.int/items/9992d66d-1ca9-468b-9257-94821a068d09>

Ніколаєнко А.К.,
здобувач освітньо-наукового рівня доктор філософії
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
Державний університет «Житомирська політехніка»

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ТА УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЙ

Оцінка ефективності антикорупційної політики потребує комплексного підходу, що поєднує аналіз нормативно-правового забезпечення, інституційної спроможності та суспільного сприйняття корупції. Формальне закріплення антикорупційних механізмів саме по собі не гарантує їх реальної дієвості, оскільки результативність значною мірою залежить від рівня практичної імплементації, адміністративної культури та здатності державних інституцій забезпечувати належний контроль і відповідальність.

У сучасних умовах особливого значення набуває порівняльний аналіз національних систем публічної доброчесності у співставленні з міжнародними стандартами. Такий підхід дозволяє не лише виявити сильні та слабкі сторони державної антикорупційної архітектури, але й визначити ключові напрями її вдосконалення. Для України це є особливо актуальним у контексті інтеграції до європейського правового простору, а також з огляду на необхідність посилення довіри суспільства до державних інститутів.

З огляду на зазначене, доцільним є дослідження не лише формального рівня нормативного регулювання антикорупційних інструментів, але й фактичних результатів їх функціонування. Саме поєднання інституційного аналізу з оцінкою суспільних індикаторів – зокрема рівня сприйняття та особистого досвіду корупції – дозволяє сформулювати об'єктивне уявлення про реальний стан антикорупційної політики.

У цьому контексті особливо показовим є порівняння динаміки суспільних оцінок корупції та змін у поширеності корупційних практик. Таке співставлення дає змогу виявити не лише тенденції трансформації корупції, але й оцінити, наскільки антикорупційні реформи впливають на повсякденний досвід громадян. Саме ці аспекти становлять основу подальшого аналізу ефективності системи публічної доброчесності в Україні та її відповідності міжнародним стандартам.